

LIBRIS

We know
books

ROBERT JORDAN

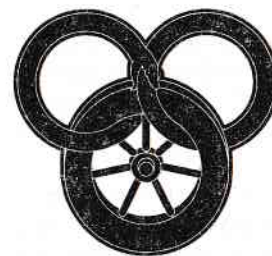
și

BRANDON SANDERSON

Ciclul
Roata Timpului
ultima carte

O AMINTIRE

A LUMINII

„Astfel se întâmplă că în acele vremuri, așa cum se întâmplase înainte și cum avea să se întâmple din nou, Întunericul se așternu greu peste pământ și sădi deznădejdea în inimile oamenilor, iar toate cele verzi se ofiliră, iar orice nădejde muri. Oamenii strigau spre Creator, zicând: „O, Lumină din Ceruri, Lumină a Lumii, fă ca Cel Făgăduit să se nască din munte, așa cum spun profețiile, așa cum a fost în veacurile trecute și cum va fi în veacurile ce vor veni. Fă ca Prințul Dimineții să cânte pământului astfel încât plantele verzi să crească și văile să ofere miei. Fă ca brațul Seniorului Zorilor să ne protejeze de Întuneric, iar marea sabie a dreptății să ne apere. Fă ca Dragonul să fie purtat din nou de vânturile timpului.“

– din *Charal Drianaan to Calamon*, „Ciclul Dragonului“.
Autor necunoscut, a Patra Vârsta.

„El veni ca vântul, ca vântul atinse totul și ca vântul dispăru.“

– din „Dragonul Renăscut“. De Loial,
fiu al lui Arent, fiu al lui Halan, a Patra Vârsta.

Sfârșitul
ultimei cărți din
Roata timpului

CUPRINS

Prolog – Milă și îndurare	11
1 – Vântul suflă spre răsărit	83
2 – Alegerea unui Ajah	107
3 – Un loc periculos	128
4 – Avantajele unei legături	147
5 – A cere o favoare	166
6 – Un talent	195
7 – În miezul problemei	218
8 – Un oraș care mocnește	236
9 – A avea o moarte bună	247
10 – Folosirea dragonilor	268
11 – Un mercenar oarecare	283
12 – Frânturi dintr-o clipită	304
13 – Ceea ce trebuie făcut	316
14 – Doze de rădăcină tip furculiță	331
15 – Cu ștreangul în jurul grumazului	351
16 – O tăcere ca un țipăt	374
17 – Mai bătrân, mai înăsprit de vreme	391
18 – Simți că te irosești	402
19 – Alegerea unui petic pentru ochi	424
20 – În Thakan'dar	439
21 – O greșală ce nu trebuie ignorată	457
22 – Cel Sălbatic	470
23 – La marginea timpului	487
24 – A ignora semnele prevestitoare	506

25 - Crâmpetele pâlpaitoare	528
26 - Cugetări	547
27 - Un foc prietenos	564
28 - Prea mulți oameni	579
29 - Pierderea unui deal	591
30 - Așa procedează prădătorul	609
31 - O furtună de apă	622
32 - Un păianjen-floare galben	640
33 - Tutunul Prințului	657
34 - În derivă	694
35 - Un zâmbet exersat	696
36 - Lucruri neschimbătoare	709
37 - Ultima Bătălie	723
38 - Locul care nu a existat	951
39 - Cei care luptă	956
40 - Frate-lup	966
41 - Un zâmbet	978
42 - Lucruri imposibile	985
43 - Un câmp de sticlă	996
44 - Doi meșteșugari	1006
45 - Fuioare de ceață	1018
46 - Dezmeticirea	1028
47 - Privind cum firele încep să se agite	1037
48 - O lance strălucitoare	1043
49 - Lumină și Umbră	1046
Epilog - A înțelege răspunsul	1052

We know
books

Ofertă completă
BIBLIOTECA RAO

Ficțiune pentru adulți

COLECȚIA MAESTRO

Dante Alighieri	<i>Infernul</i>
Hermann Hesse	<i>Jocul cu mărgelile de sticlă</i>
Gabriel García Márquez	<i>Un veac de singurătate • Despre dragoste și alți demoni • Dragostea în vremea holerei</i>
J.R.R. Tolkien	<i>Hobbitul</i>

CLASICI CONTEMPORANI

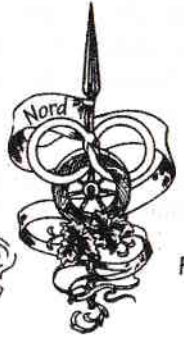
Gabriel García Márquez	<i>N-am venit să țin un discurs</i>
Witold Gombrowicz	<i>Jurnal - vol. I • Jurnal - vol. II</i>
Hermann Hesse	<i>Cele mai frumoase povestiri vol. 1 - Colecția Nobel • Cele mai frumoase povestiri vol. 2 - Colecția Nobel</i>
James Joyce	<i>Stephen eroul</i>
André Malraux	<i>Carnet din URSS 1934</i>
Thomas Mann	<i>Casa Buddenbrook vol. 1 - Colecția Nobel • Casa Buddenbrook vol. 2 - Colecția Nobel</i>
William Saroyan	<i>Aventurile lui Wesley Jackson • Nebunie în familie</i>
Stefan Zweig	<i>Amoc. Obsedatul</i>

AUTORI CLASICI

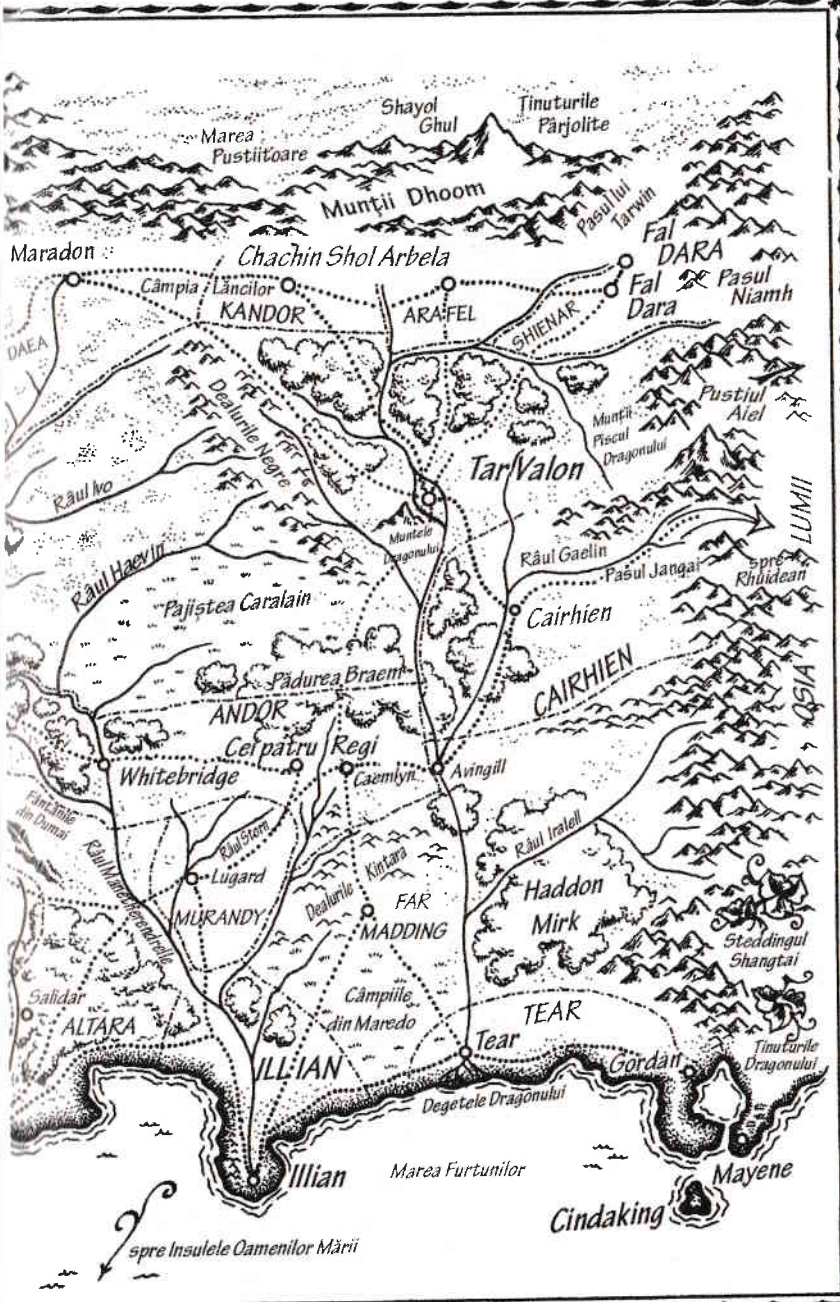
Johann Wolfgang Goethe	<i>Poezii. Vol. 1</i>
------------------------	-----------------------

LITERATURĂ CONTEMPORANĂ

Angela Becerra	<i>Ella</i>
Adrienne Celt	<i>Chemarea focului</i>
Carlos Franz	<i>Deșertul • Locul în care a fost paradisul</i>
Jack Fernley	<i>America uber alles</i>
DeSales Harrison	<i>Adâncuri sălbatice</i>
Nathan Hill	<i>Nix</i>
Howard Jacobson	<i>Chestiunea Finkler • J • Trăiește puțin • Vremea maimuțelor</i>
Sarah Lark	<i>O speranță la capătul lumii • În țara norului alb • Cântecul maorilor • Aurul maorilor • În umbra arborelui Kauri • Lacrimile zeiței maorilor</i>
Siegfried Lenz	<i>Un moment de reculegere</i>
Colum McCann	<i>Goana nebună a lumii</i>
Patrick Modiano	<i>Dora Bruder • Un pedigree</i>
Rosa Montero	<i>Nebuni din iubire • Cei iubiiți nu mor niciodată • Noroc chior • Instrucțiuni pentru salvarea lumii • Primejdia lucidității</i>
Tea Obreht	<i>Soția tigruului</i>
Jasmin Schreiber	<i>Groapa Marianelor</i>
Sara Stridsberg	<i>Forța iubirii • Facultatea de vise</i>

Oceanul Aryth

spre Insulele Oamenilor Mării

PROLOG

Milă și îndurare

Bayrd strânse puternic moneda între degetul mare și cel arătător. Era de-a dreptul înfiorător să simtă cum metalul *se turtește*.

Își ridică degetul mare. Alama tare aproape că purta acum amprenta lui, în timp ce reflecta lumina pâlپاitoare a torței. Se simțea înfrigurat, ca și când ar fi petrecut o noapte întreagă într-un beci.

Mațele îi chiorăiau. Din nou.

Vântul dinspre miazănoapte se înteti, făcând torțele să scuipe scântei. Bayrd ședea cu spatele rezemat de un bolovan mare, aproape de centrul taberei de război. Bărbații flămânzi bombăneau în vreme ce își încălzeau mâinile la foc; porțiile de mâncare se stricaseră de multă vreme. Alți soldați din apropiere începură să își aștearnă pe pământ tot echipamentul din metal – săbii, armuri, cleme, zale – ca pe niște bucăți de pânză puse la uscat. Poate nădăjduiau că atunci când avea să răsară soarele, acesta avea să facă materialul să revină la normal.

Bayrd făuri o bilă între degete din moneda de odinioară. „Lumina să ne ferească, gândi el. Lumina...” Lăsă bila să cadă în iarbă, apoi se întinse și culese de pe jos pietrele cu care lucrase.

– Vreau să știu ce s-a întâmplat aici, Karam, se răsti seniorul Jarid.

Jarid și sfătuitoarii lui stăteau în apropiere, în fața unei mese acoperite cu hărți.

– Vreau să știu cum de s-au apropiat atât de mult și vreau capul afurisi-
tei aleia de regină Aes Sedai, Iscoadă a Celui Întunecat!

Jarid lovi cu pumnul în masă. Cândva, în ochii lui nu se citise o aseme-
nea fervoare nebună. Toată această presiune – mâncarea stricăță, lucrurile
ciudate ce se întâmplau în timpul nopții – începea să îl schimbe.

În spatele lui Jarid, cortul de comandă zăcea grămadă. Părul lui Jarid,
care îi crescuse în timpul exilului lor, flutura liber în bătaia vântului, iar fața
îi era scaldată în lumina timidă a torțelor. Firc uscate de iarbă rămăseseră
prinse de haina lui de când se târăse afară din cort.

Servitorii derutați culegeau ancorele din fier ale cortului, care – la fei
ca orice metal din tabără – începuseră să se înmoaie la atingere. Inelele de
montare ale cortului se alungiseră și plesniseră precum ceara caldă.

Aerul nopții avea un miros neplăcut – a ranced, a odăi care nu mai fuse-
seră locuite de ani întregi. Aerul dintr-un luminiiș înconjurat de pădure nu
ar fi trebuit să miroasă ca praful învechit. Mațele începură să-i chiorăie din
nou lui Bayrd. Lumină, ce mult i-ar fi plăcut să aibă ceva de mâncare. Își
concentră atenția asupra a ceea ce făcea – lovea o piatră de cealaltă.

Ținea pietrele așa cum îl învățase Pappil, bunicul lui, pe vremea când
era doar un băiețandru. Loviturile de piatră pe piatră îi alungau senzația de
foame și de frig. Măcar mai rămăsesse ceva solid în lumea asta.

Seniorul Jarid îi aruncă o privire, încruntându-se. Bayrd era unul din-
tre cei zece bărbați pe care îi alesese Jarid ca să îl păzească în noaptea aceea.

– *Voi* avea capul Elaynei, Karam, zise Jarid, întorcându-se spre căpita-
nii lui. Această noapte nefirească este lucrarea vrăjitoarelor ei.

– Capul ei? se auzi vocea sceptică a lui Eri din lateral. Și cum, mai exact,
ar putea să-ți aducă cineva capul ei?

Seniorul Jarid se întoarse, la fel cum făcură și toți cei strânși în jurul mesei
luminate de torțe. Eri privi cu ardoare cerul; pe urmă, el purta însemnul mis-
trețului auriu ce fugea din calea unei sulițe roșii. Deși era însemnul gărzii
personale a seniorului Jarid, în vocea lui Eri nu prea se simți respectul.

– Cu ce o să-i smulgă el capul, Jarid? Cu dinții?

Cei din tabără tăcură auzind aceste cuvinte îngrozitor de obraznice.
Bayrd se opri din a mai lovi pietrele, șovăind. Într-adevăr, se vorbea despre
cât de instabil devenise seniorul Jarid. Dar asta?

Jarid scuipă, devenind din ce în ce mai roșu la față din cauza furiei.

– Îndrăznești să-mi vorbești pe tonul acesta? Tu, una dintre *gărzile* mele?

Eri continuă să cerceteze cerul acoperit de nori.

– Nu vei mai primi simbria pe două luni, se răsti Jarid, însă vocea îi tre-
mura. Vei fi depozdat de rang și te vei ocupa de latrină până la noi ordine.
Dacă îmi vei mai întoarce vorba vreodată, am să-ți tai limba.

Bayrd tremură în bătaia vântului rece. Eri era cel mai bun soldat pe care
il aveau din ceea ce mai rămăsesse din oastea lor rebelă. Celelalte gărzii se
foiră, coborându-și privirea în pământ.

Eri se uită la senior și zâmbi. Nu spuse nimic, dar, cumva, nici nu era
nevoie. Să-i taie limba? Fiecare bucățică de metal din tabără se înmuiase ca
untura. Până și cuțitul lui Jarid zăcea pe masă, răsucit și deformat – acesta
se alungise atunci când el îl scoasese din teacă. Haina lui Jarid flutura, des-
făcută; avusese nasturi din argint.

– Jarid..., zise Karam.

Acesta era un senior tânăr, aparținând unei Case de rang inferior, loiala
lui Sarand. Avea fața subțire și buze cărnoase.

– Chiar crezi... chiar crezi că asta a fost lucrarea surorilor Aes Sedai?
Tot metalul din tabără?

– Firește, lătră Jarid. Ce altceva ar putea fi? Să nu-mi spui că dai crezare
acelor povești spuse în jurul focului. Ultima Bătălie? Ptiu!

Își întoarse privirea înapoi la masă. Pe aceasta era desfășurată și prop-
tita la colțuri cu pietricele harta Andorului.

Bayrd se întoarse la pietrele lui. *Poc! Poc! Poc!* Ardezie și granit. Îi
luase ceva timp până să găsească bucățile potrivite, dar Pappil îl învățase pe
Bayrd să recunoască tot soiul de pietre. Bătrânul se simțise trădat atunci
când tatăl lui Bayrd plecase și se făcuse măcelar în oraș, în loc să se ocupe
de afacerea familiei.

Ardezie fină, netedă. Granit denivelat, zimțat. Într-adevăr, unele
lucruri din lume încă mai erau solide. Puține lucruri. În ultima vreme, nu
te puteai bizui pe prea multe lucruri. Seniorii, odinioară de neînduplecat,
acum erau moi... ei bine, moi ca metalul. Cerul era involburat și negru, iar
bărbații curajoși – bărbați pe care Bayrd îi admirase cu mult în urmă – tre-
murau și scânceau în noapte.

– Sunt îngrijorat, Jarid, zise Davies.

Seniorul Davies, un bărbat mai în vârstă, era cel mai aproape de a putea fi numit sfătuitorul lui Jarid.

– Nu am văzut țipenie de om de câteva zile. Nici fermieri, nici soldați ai reginei. Ceva se întâmplă. Ceva nefiresc.

– Ea i-a alungat pe oameni din calea ei, mârâi Jarid. Se pregătește să atace.

– Eu cred că ne ignoră, Jarid, zise Karam, privind cerul.

Norii încă se mai involburau. Lui Bayrd i se părea că trecuseră luni bune de când nu mai văzuse cerul senin.

– De ce și-ar bate capul? Oamenii noștri mor de foame. Mâncarea continuă să se strice. Semnele...

– Ea încearcă să ne prindă la înghesuială, zise Jarid, cu ochii mari și plini de înflăcărare. Aceasta este lucrarea surorilor Aes Sedai.

Tabăra rămase brusc nemișcată. Tăcere, în afară de zgomotul scos de pietrele lui Bayrd. Nu se simțise niciodată în largul lui ca măcelar, dar își găsisse locul în garda seniorului. A spinteca vaci sau a spinteca oameni, cele două erau uluitor de asemănătoare. Îl deranja cât de repede trecuse de la o îndeletnicire la cealaltă.

Poc! Poc! Poc!

Eri se întoarce. Jarid îl privi bănuitor, ca și când ar fi fost gata să îi dea alte pedepse aspre.

„El nu a fost întotdeauna atât de rău, nu? gândi Bayrd. A vrut tronul pentru soția lui, dar ce senior n-ar vrea?“ Era greu să ignori numele. Familia lui Bayrd urmasa cu respect familia Sarand mai multe generații la rând.

Eri se îndepărtă cu pași mari de postul de comandă.

– Unde crezi că pleci? urlă Jarid.

Eri își duse mâna la umăr și smulse simbolul gărzii Casei Sarand. Îl azvârli cât colo și ieși din lumina torței, înfruntând prin întuneric vântul ce sufla dinspre miazănoapte.

Majoritatea oamenilor din tabără nu se culcase încă. Ședeau în jurul focurilor, dorindu-și să fie lângă căldură și lumină. Câțiva care aveau oale din lut fierbeau fire de iarbă, frunze sau fâșii din piele, încercând să obțină ceva, orice, de mâncare.

Se ridicară în picioare, urmărindu-l cu privirea pe Eri.

– Un dezertor, zise cu dispreț Jarid. După toate prin câte am trecut, el pleacă. Doar pentru că situația e grea.

– Oamenii *mor de foame*, Jarid, repetă Davies.

– Sunt conștient de asta. Îți mulțumesc pentru că îmi spui despre aceste probleme *de fiecare dată când respiri*. Jarid își șterse fruntea cu o palmă tremurătoare, apoi o trânti pe hartă. Va trebui să atacăm unul dintre orașe; nu putem fugi din calea ei acum, că știe unde ne aflăm. Whitebridge. Îl vom cuceri și reaproviziona. Surorile Aes Sedai trebuie să sunt istovite după neghiobia pe care au făcut-o în noaptea asta, altminteri ea ne-ar fi atacat.

Bayrd miși ochii în întuneric. Alți bărbați începeau să se ridice în picioare, luând în mâini bâte sau ciomege. Unii mergeau fără arme. Străngeau așternuturile de dormit, își săltau boccelele pe umeri. Apoi, începură să părăsească tabăra în tăcere, mișcându-se ca niște stafii. Nu se auzea zornăitul zalelor sau al cataramelor pe armuri. Metalul dispăruse. Ca și când ar fi rămas fără suflet.

– Elayne nu îndrăznește să ne atace cu toată forța, zise Jarid, poate ca să se convingă pe sine. Trebuie să existe conflicte în Caemlyn. Toți acei mercenari despre care mi-ai povestit, Shiv. Revolte, poate. Elenia va completa împotriva Elaynei, firește. Whitebridge. Da, Whitebridge va fi perfect. Îl ținem sub stăpânire, înțelegeți, și dezbinăm națiunea. Recrutăm acolo și îi presăm pe oamenii din vestul Andorului să lupte sub stindardul nostru. Vom merge... cum se numește locul acela? Ținutul celor Două Râuri. Ar trebui să găsim mâini capabile acolo. Jarid trase aer în piept. Am auzit că n-au mai văzut un senior de decenii întregi. Dați-mi patru luni și voi strânge o oaste de luat în seamă. Ajunge ca ea să nu îndrăznească să ne atace cu vrăjitoarele ei...

Bayrd își ridică piatra la lumina torței. Ca să făurești un vârf de suliță bun, șmecheria era să începi dinspre exterior spre interior. El desenase forma cu cretă pe bucata de ardezie, apoi o modelase spre centru ca să îi desăvârșească forma. De aici, trecu de la a lovi tare la a lovi încet, eliberând bucățile mai mici.

Terminase o latură mai devreme; a doua latură era aproape terminată. Mai că îl putea auzi pe bunicul lui șoptindu-i: „Suntem din piatră. Bayrd. Indiferent ce-ar zice tatăl tău, suntem din piatră“.

Mai mulți soldați părăsiră tabăra. Ciudat, cât de puțini dintre ei vorbeau. Într-un final, observă și Jarid. Își îndreptă spatele și înșfăcă o torță, ridicând-o în aer.

– Ce fac? Vânează? N-am mai văzut vânat de săptămâni întregi. Pun capcane, poate?

Nimeni nu răspuse.

– Poate au văzut ceva, bombăni Jarid. Sau poate doar li se pare că au văzut. N-am să mai îngădui povești despre spirite sau alte prostii; vrăjitoarele creează plâsmuiri ca să ne neliniștească. Asta... asta trebuie să fie.

Foșnete se auziră din apropiere. Karam scotocea prin cortul lui prăbușit. Scoase la iveală o bocceluță.

– Karam? zise Jarid.

Karam îi aruncă o privire seniorului Jarid, apoi își coborî privirea în pământ și începu să își lege punguța cu bani la brâu. Se opri și răsă, apoi o goli. Galbenii dinăuntru se topiseră într-un cocoloș, precum urechile de porc într-un borcan. Karam vârî în buzunar cocoloșul. Scotoci prin punguță și scoase la iveală un inel. Nestemata roșie ca sângele din mijloc era încă bună.

– Probabil că nu-mi va ajunge să cumpăr nici măcar un măr în vremurile astea, bombăni el.

– Îți *cer* să-mi spui ce faci, mârâi Jarid. E mâna ta aici? El arătă spre soldații care plecau. Dai tonul unei revolte, nu-i așa?

– Nu e mâna mea, zise Karam, părând rușinat. Și nu e nici a ta, cu ade-vărat. Îmi... îmi pare rău.

Karam se îndepărtă de lumina torței. Bayrd se trezi surprins. Seniorul Karam și seniorul Jarid erau prieteni din copilărie.

Urmă seniorul Davies, care o luă la fugă după Karam. Oare avea de gând să încerce să îl rețină pe tânăr? Nu, el i se alătură lui Karam. Dispărură amândoi în întuneric.

– Voi pune să fiți vânați pentru asta! strigă Jarid în urma lor, cu o voce ascuțită. Înnebunită. Voi fi consortul reginei! Nimeni nu vă va oferi vouă, sau vreunui membru al Caselor voastre, adăpost sau sprijin pentru zece generații!

Bayrd se uită din nou la piatra din mâna lui. Mai avea doar un pas de făcut: șlefuirea. Un vârf de sulită bun trebuia șlefuit puțin ca să fie periculos.

Scoase o altă bucată de granit pe care o culesese în acest scop și începu să o frece cu grijă de-a lungul părții laterale a bucății de ardezie.

„Se pare că-mi amintesc cum să fac asta mai bine decât m-aș fi așteptat”, gândi el, în vreme ce seniorul Jarid continua cu amenințările.

Exista ceva puternic în meșteșugirea unui vârf de sulită. Actul în sine părea să alunge melancolia. În ultima vreme, o *umbră* se așternuse asupra lui Bayrd și asupra taberei. Ca și când... nu putea sta la lumină, oricând de mult ar fi încercat. Se trezea în fiecare dimineață simțindu-se ca și când cineva drag lui murise în ziua precedentă.

Disperarea aceasta te putea distruge. Dar actul de a crea ceva – orice – riposta. Aceasta era o modalitate de a-l provoca... *pe el*. Cel despre care niciunul dintre ei nu vorbea. Cel care se făcea vinovat de toate astea, indiferent ce spunea seniorul Jarid.

Bayrd se ridică în picioare. Deși vârful de sulită arăta chiar bine, el avea să îl mai netezească puțin mai târziu. Ridică prăjina din lemn a sulitei – lama din metal se desprinsese atunci când răul lovise tabăra – și fixă la locul lui noul vârf de sulită, întocmai cum îl învățase bunicul lui cu mulți ani în urmă.

Celelalte gărzi se uitau la el.

– Vom avea nevoie de mai multe de-astea, zise Morear. Dacă ești dispus. Bayrd încuviință din cap.

– Când vom pleca, ne putem opri lângă dealul unde am găsit ardezia. Jarid se opri în sfârșit din țipăt, făcând ochii mari la lumina torței.

– Nu. Tu ești garda mea personală. Nu mă vei sfida!

Jarid se năpusti spre Bayrd, cu o privire ucigașă, însă Morear și Rosse îl prinseră din spate pe senior. Rosse părea șocat de gestul său răzvrătit, însă nu îi dădu drumul seniorului.

Bayrd scoase la iveală câteva lucruri de după sacul lui de dormit. După aceea, el le făcu un semn din cap celorlalți, iar aceștia i se alăturară – opt soldați din garda personală a seniorului Jarid îl târau pe seniorul care tuna și fulgera prin ceea ce mai rămăsese din tabără. Trecură pe lângă focuri moenite și corturi prăbușite, abandonate de bărbații care plecau în număr mare acum spre miazănoapte, pierzându-se în întuneric. În bătaia vântului.

Când ajunse la marginea taberei, Bayrd alege un copac frumos și robust. Le făcu semn celorlalți, iar aceștia luară frânghia pe care o adusesse el și îl

legară pe seniorul Jarid de copac. Bărbatul scupă până când Morear îi puse căluș la gură.

Bayrd se apropie. Vâri o ploscă cu apă în îndoitura brațului lui Jarid.

– Nu vă agitați prea mult, altminteri o veți scăpa, seniore Jarid. Ar trebui să puteți împinge călușul de pe gură – nu pare să fie prea strâns – și să ridicați plosca astfel încât să puteți bea. Uite, am să-i scot dopul.

Jarid îl fulgera cu privirea pe Bayrd.

– Nu este vorba despre domnia voastră, seniore, zise Bayrd. Întotdeauna ați fost bun cu familia mea. Dar, aici, nu vă putem îngădui să ne îngreunați viața. Este ceva ce trebuie să facem, iar domnia voastră ne împiedicați pe toți de la asta. Poate că ceva ar fi trebuit să spună ceva mai devreme. Ei bine, s-a făcut. Uncori, dacă lași carnea atârnată prea multă vreme, întreaga bucată putrezește.

Încuviință din cap spre ceilalți, care dădură fuga să strângă sacii de dormit. Îi arătă lui Rosse cu degetul șisturile de ardezie din apropiere și îi spuse ce să caute potrivit pentru un vârf de sulită bun.

Bayrd se întoarse spre seniorul Jarid, care se zbătea.

– Aici nu e mâna vrăjitoarelor, seniore. Nu este mâna Elaynei... Presupun că ar trebui să îi spun „Regină“. E ciudat să te gândești că o fetișcană drăguță ca ea este regină. Aș fi preferat să o legăm pe genunchi într-un han în loc să-mi plec capul în fața ei, dar Andorul va avea nevoie de o suverană ca să mășăluiască spre Ultima Bătălie, iar aceea nu este soția domniei voastre. Îmi pare rău.

Jarid se înmuie în legători, furia părând să se scurgă din el. Acum plângea. Era ciudat să vezi așa ceva.

– Le voi spune oamenilor că am trecut – dacă vom trece – pe lângă locul unde vă aflați, îi făgădui Bayrd, și că, probabil, aveți niște nestemate asupra domniei voastre. S-ar putea ca aceștia să vină după domnia voastră. S-ar putea. El șovăi. Nu ar fi trebuit să ne stați în cale. Toată lumea pare să știe ce va veni, în afară de domnia voastră. Dragonul a renăscut, vechile legături s-au destrămat, vechile legăminte s-au rupt... iar eu prefer să fiu *spânzurat* decât să las Andorul să mășăluiască spre Ultima Bătălie fără mine.

Bayrd plecă și dispăru în noapte, cu noua sulită pe umăr. „Oricum, am făcut un legământ care e mai vechi decât cel făcut familiei tale. Un legământ

pe care nici măcar Dragonul însuși nu îl poate desfăce“. Era un legământ făcut glicii. Pietrele erau în sângele lui, iar sângele lui în pietrele din Andor.

Bayrd îi strânse pe ceilalți și plecară cu toții spre miazănoapte. În urma lor, seniorul lor plângea în noapte, singur, în vreme ce stafiile începeau să mișune prin tabără.

Talmanes trase de hățurile lui Selfar, făcând calul să danseze și să își scuture capul. Murgul părea nerăbdător. Poate că Selfar simțea starea de agitație a lui Talmanes.

Acerul nopții era plin de fum. Fum și țipete. Talmanes mășăluiă împreună cu Oastea de-a lungul unui drum ticsit de refugiați mânjiți cu funingine. Aceștia se mișcau ca niște resturi purtate de apa murdară a unui râu.

Soldații Oștii îi priveau cu îngrijorare pe refugiați.

– Încetișor! le strigă Talmanes. Nu putem galopa tot drumul până în Caemlyn. Încetișor!

Îi conducea pe soldați cât îndrăzneala de repede, aproape în pas alert. Armurile lor zornăiau. Elayne luase jumătate din Oaste cu ea pe Câmpul Merrilor, inclusiv pe Estean și aproape toată cavaleria. Poate că ea anticipase o retragere în grabă.

Ei bine, Talmanes nu avea prea multă nevoie de cavalerie pe străzi, care erau, fără îndoială, la fel de ticsite ca acest drum. Selfar fornăi și își scutura capul. Erau aproape acum; zidurile orașului care se zăreau în față – negre în întuneric – rețineau o lumină furioasă. Era ca și când orașul ar fi fost un foc de tabără.

„Milă și îndurare“, gândi Talmanes, cutremurându-se. Niște nori uriași de fum pluteau deasupra orașului. Era de rău. Mult mai rău decât atunci când Aielii atacaseră Cairhienul.

În sfârșit, Talmanes îi dădu pinteni calului. Murgul galopă pe marginea drumului o vreme; apoi, Talmanes își croi drum, fără tragere de inimă, prin mulțime, ignorând strigătele de ajutor. Timpul pe care îl petrecuse cu Mat îl făcuse să își dorească să le poată oferi ceva mai mult acestor oameni. Era de-a dreptul ciudat efectul pe care Matrim Cauthon îl avea asupra unei persoane. Acum, Talmanes îi privea pe oamenii de rând într-o lumină cu totul diferită. Poate că acest lucru se datora faptului că încă nu știa dacă să îl considere sau nu senior pe Mat.

Privea orașul care ardea de pe partea cealaltă a drumului, așteptând ca oamenii lui să îl ajungă din urmă. Le-ar fi putut porunci tuturor să încalce – cu toate că aceștia nu erau cavaleriști antrenați, fiecare soldat din Oaste avea un cal pentru călătorii lungi. În seara aceasta, el nu îndrăznea. Cu Trolocii și Myrddraalii care stăteau la pândă pe străzi, Talmanes avea nevoie ca oamenii lui să fie într-o formă bună ca să lupte. Arbaletrierii mărșăluiau cu armele încărcate pe flancurile coloanei de sulitași. El nu avea de gând să își lase soldații descoperiți în fața unui atac al Trolocilor, indiferent cât de urgentă era misiunea lor.

Dar dacă pierdeau dragonii aceia...

„Lumina să ne lumineze“, gândi Talmanes. Orașul parcă fierbea, cu tot fumul acela care se învolbura deasupra. Cu toate acestea, unele părți din Orașul Interior – care se înălța pe un deal și se zărea dincolo de ziduri – nu ardeau încă. Palatul nu luase foc încă. Era posibil, oare, ca soldații de acolo să opună rezistență?

Nu venise nicio veste de la Regină și, din câte putea vedea Talmanes, nimeni nu venise în ajutorul orașului. Regina nu părea să știe ce se întâmpla, iar acest lucru era rău.

Foarte, foarte rău.

Talmanes îl zări în față pe Sandip, împreună cu câteva iscoade ale Oștii. Bărbatul cel zvelt încerca să se desprindă de grupul de refugiați.

– Te rog, bunule jupân, plângea o tânără femeie. Copila mea, fiica mea, prinsă în marșul spre miazănoapte...

– Trebuie să ajung la prăvălia mea! strigă bărbatul robust. Sticlăria mea...

– Oameni buni, zise Talmanes, mănându-și caii printre ei, cred că dacă vreți să ne ajutați, ar fi bine să vă dați din calea noastră ca să putem ajunge la afurisitul ăsta de oraș.

Refugiații se retraseră fără tragere de inimă, iar Sandip încuviință din cap spre Talmanes în semn de mulțumire. Cu pielea bronzată și cu părul negru, Sandip era unul dintre comandanții Oștii și un doctor amator desăvârșit. Cu toate acestea, în ziua aceea, bărbatul cel amabil avea o expresie sumbră.

– Sandip, zise Talmanes, arătând cu degetul, acolo!

În apropiere, se afla un grup mare de luptători care priveau orașul.

– Sunt mercenari, mormăi Sandip. Am trecut pe lângă câteva astfel de bande. Nici măcar unul nu a părut dispus să ridice un deget.

– Mai vedem noi, zise Talmanes.

Oamenii continuau să iasă ca niște puhoai pe porțile orașului, tușind, strângându-și la piept puținele lucruri și mănându-i pe copiii care plângeau. Puhoiul acela nu avea să se subțieze prea curând. Caemlynul era la fel de aglomerat ca un han într-o zi de târg; cei care erau suficient de norocoși ca să poată scăpa erau cu siguranță mult mai puțini decât cei care se aflau încă înăuntru.

– Talmanes, zise încet Sandip, orașul acesta va deveni în curând o capcană a morții. Nu există suficiente ieșiri. Dacă Oastea va rămâne blocată înăuntru...

– Știu. Dar...

O senzație trecu peste refugiații de la porți ca un val. Acesta era un lucru aproape fizic, un fior. Țipetele se intensificau din ce în ce mai mult. Talmanes se roti; niște siluete mătăhăloase se mișcau în umbra din interiorul porților.

– Pe Lumină! exclamă Sandip. Ce sunt?

– Troloci, zise Talmanes, întorcându-l pe Selfar. Pe Lumină! Vor încerca să pună stăpânire pe poartă, să îi oprească pe refugiați.

Orașul avea cinci porți; dacă Trolocii puneau stăpânire pe toate...

Era deja un măcel. Dacă Trolocii îi puteau opri pe oamenii înspăimântați să fugă, situația avea să se agraveze și mai mult.

– Grăbiți rândurile! țipă Talmanes. Toți soldații la porțile orașului!

El îi dădu pinteni calului, iar acesta o porni la galop.

Clădirea ar fi fost considerată han în altă parte, deși Isam nu văzuse niciodată pe nimeni înăuntru, în afara femeilor cu ochi triști care îngrijeau cele câteva odăi ponosite și pregăteau mâncărurile fără gust. Oamenii nu veneau niciodată aici pentru confort. El ședea pe un scaunel tare, la o masă din lemn de pin atât de uzată de trecerea timpului, încât cel mai probabil devenise gri cu mult timp înainte să se nască Isam. Se abținea să atingă prea mult suprafața, de teamă să nu se trezească cu mai multe așchii decât sulitele pe care le avea un Aiel.

Cana de tablă a lui Isam era umplută cu un lichid închis la culoare, însă el nu bea. Ședea lângă perete, suficient de aproape de singura fereastră a

hanului ca să privească strada murdară de afară, luminată slab seara de câteva felinare ruginite care atârnavă în fața clădirilor. Isam avea grijă să nu i se zărească profilul prin geamul murdar. Nu privea niciodată direct afară. Cel mai bine era să nu atragi atenția în Oraș.

Era singurul nume pe care îl avea locul acela, dacă se putea spune că avea vreun nume. Clădirile extinse pe orizontală și dărăpănate fuseseră construite și reconstruite de nenumărate ori de-a lungul celor două mii de ani. Dacă te uitai mai atent, părea să fie un oraș măricel. Multe dintre clădiri fuseseră construite de prizonieri, adeseori cu puține cunoștințe, sau deloc, despre acest meșteșug. Aceștia fuseseră supravegheați de oameni la fel de ignoranți. Destul de multe case păreau să fie susținute de cele dintr-o parte și din cealaltă a lor.

Broboane de sudoare se prelingeau pe fața lui Isam, în vreme ce el supraveghea pe furiș strada. Care dintre ei va veni după el?

În depărtare, abia putea discerne conturul unui munte care despica cerul nopții. Metalul lovea metalul undeva în Oraș ca bătăile unei inimi din oțel. Siluete se mișcau pe stradă. Bărbați înfășurați în mantii, cu glugi pe cap și cu fețele ascunse până la ochi de niște văluri sângerii.

Isam avu grijă să nu se zgâiască la ei.

Tunetul bubui. Versanții aceluia munte erau înțesați de fulgere care țâșneau în sus, spre norii cenușii omniprezenți. Puțini oameni știau de acest Oraș, care nu se afla prea departe de Thakan'dar, cu Shayol Ghul înălțându-se amenințător. Puțini știau *zvonurile* despre existența sa. Pe Isam nu l-ar fi deranjat să se alle printre ignoranți.

Alți bărbați cu văluri roșii trecură pe stradă. Le țineau întotdeauna pe față. Ei bine, aproape întotdeauna. Dacă îl vedeai pe vreunul dându-și vălul jos, era momentul să îl uci. Pentru că dacă nu o făceai, te ucidea el pe tine. Majoritatea bărbaților cu văluri roșii nu aveau niciun motiv să iasă pe străzi, în afară de a se încrunta unul la celălalt sau, poate, să lovească cu piciorul nenumărații câini vagabonzi – costelivi și sălbatici – ori de câte ori vreunul le ieșea în cale. Cele câteva femei care ieșiseră de la adăpost se strecurau în grabă pe marginea străzii, cu ochii plecați în pământ. Nu se vedea nici urmă de copil; cel mai probabil erau puțini la număr. Orașul nu era locul potrivit pentru copiii. Isam știa asta. El crescuse de mic aici.

Unul dintre bărbații care treceau pe stradă se uită spre fereastra lui Isam și se opri în loc. Isam rămase nemișcat. *Samma N'Sei*, Cei Care Orbesc, fuseseră întotdeauna irascibili și plini de mândrie. Nu, „irascibili“ era un termen prea blând. Aveau nevoie doar de o toană ca să-și scoată cuțitul la unul dintre Neînzestrați. De obicei, era unul dintre servitori cel care plătea. De obicei.

Bărbatul cu vălul roșu continua să îl privească. Isam încercă să se liniștească și să nu se uite în direcția bărbatului. Chemările lui aici au fost urgente, iar dacă voiai să trăiești, nu ignorați așa ceva. Și totuși... dacă bărbatul avea să facă un pas spre clădire, Isam avea să se strecoare în *Tel'aran rhiod*, știind sigur că nici măcar unul dintre Numiți nu îl putea urmări de aici.

Dintr-odată, *Samma N'Sei* se întoarse de la fereastră. Într-o clipită, el se îndepărtă de clădire cu pași repezi. Isam simți cum o parte din încordarea pe care o încercase începea să se risipească, deși nu avea să îl părăsească complet, nu în acest loc. Acest loc nu însemna „acasă“ pentru el, deși copilarise aici. Acest loc însemna moarte.

Mișcare. Isam aruncă o privire spre capătul străzii. Un alt bărbat înalt, ce purta haină neagră și mantie, venea spre el, cu fața la vedere. Era incredibil, dar strada începea să golească pe măsură ce *Samma N'Sei* o zbugheau pe alte străzi și alei.

Așadar, acesta era Moridin. Isam nu se aflase aici ca să fie martor la prima vizită a Numitului în Oraș, dar auzise despre ea. *Samma N'Sei* îl consideraseră pe Moridin ca fiind unul dintre Neînzestrați până când el le demonstrase contrariul. Constrângerile care se aplicau în cazul acestora nu se aplicau și în cazul lui.

Numărul de morți *Samma N'Sei* varia de la poveste la poveste, însă acesta nu scădea niciodată sub o duzină. Datorită dovezilor văzute, Isam putea crede acest lucru.

Când Moridin ajunse la han, strada era deja pustie, în afara câinilor. Moridin trecu pe lângă acesta. Isam privi îndeaproape, atât cât îndrăzni. Moridin nu părea interesat nici de el, nici de han, locul unde i se spusese lui Isam să aștepte. Poate că Numitul avea altă treabă, iar Isam putea fi un gând ulterior.

După ce trecu Moridin, Isam luă în sfârșit o gură din băutura închisă la culoare. Localnicii îi spuneau simplu „foc“. Băutura se ridica la nivelul

asteptărilor. Se presupunea că avea legătură cu o băutură din Pustiul. Ca orice altceva din Oraș, aceasta era o versiune denaturată a originalului.

Câtă vreme avea să-l facă Moridin să aștepte? Lui Isam nu îi plăcea să stea aici. Locul acesta îi aducea prea mult aminte de copilărie. O servitoare trecu pe-acolo – o femeie îmbrăcată într-o rochie atât de destrămată, încât era practic o zdreanță – și trânti o farfurie pe masă. Cei doi nu schimbă nici o vorbă.

Isam se uită la mâncare. Legume – ardei și ceapă, în mare parte – tăiate subțiri și fierte. Alese una și o gustă, apoi oftă și împinse farfuria la o parte. Legumele erau la fel de fade ca terciul de mei necondimentat. Nu era nici urmă de carne. Era, de fapt, un lucru bun; nu îi plăcea să mănânce carne decât dacă ucidea el vânatul și îl tranșa. Dacă nu tranșai tu carnea, nu puteai ști. Nu cu certitudine. Aici, dacă găseai carne, *putea* fi ceva care fusese prins în sud sau poate un animal care fusese crescut aici, o vacă sau o capră.

Sau, putea fi altceva. Oamenii pierdeau la jocurile de noroc aici și nu puteau plăti, apoi dispăreau. Și, adeseori, *Samma N'Sei* care nu nășteau progenituri de rasă dispăreau de la antrenamentele lor. Corpurile dispăreau. Cadavrele arareori rezistau suficient de mult ca să fie îngropate.

„Să ardă focu' locul acesta, gândi Isam, cu o senzație de vomă. Să-l ardă cu...”

Cineva intră în han. Din nefericire, el nu putea supraveghea ambele accesuri spre ușă din direcția aceasta. Era o femeie drăguță, îmbrăcată în veșminte negre, cu tiv roșu. Isam nu îi recunoscuse silueta zveltă și trăsăturile delicate ale feței. Era din ce în ce mai sigur că îi putea recunoaște pe toți Numiții; îi văzuse suficient de des în vis. Ei nu știau asta, desigur. Se considerau stăpânii acestui loc, iar unii dintre ei *erau* foarte iscușiți.

Și el era la fel de iscusit și, de asemenea, excepțional de bun în a nu se lăsa văzut.

Indiferent cine era acea femeie, în acel moment, era deghizată. De ce se deranja să se ascundă aici? Oricum ar fi fost, ea trebuie să fi fost cea care îl chemase. Nicio femeie nu se plimba prin Oraș cu o expresie atât de poruncitoare, cu un asemenea aplomb, ca și când s-ar aștepta ca înșeși pietrele să se supună dacă ar pocni din degete. Isam se lăsă tăcut într-un genunchi.

Această mișcare îi trezise durerea din stomac, în locul unde fusese rănit. Încă nu își revenise de pe urma luptei cu lupul. Se simțea agitat în

interior; Luc îl ura pe Aybara. Neobișnuit. Luc avea tendința să fie cel servil, iar Isam cel aspru. Ei bine, așa se vedea el.

Oricum ar fi fost, ei erau de acord în ceea ce îl privea pe acest lup. Pe de o parte, Isam era entuziasmat; ca vânător, arareori avusese parte de o asemenea provocare cum era Aybara. Cu toate acestea, ura lui era mai profundă. *El va ucide pe Aybara.*

Isam își ascunse grimasa de durere și își plecă fruntea. Femeia îl lăsă în genunchi și se așeză la masa lui. Bătu încet cu degetul pe lateralul căinii de tablă preț de câteva clipe, holbându-se la conținutul acesteia, și nu zise nimic.

Isam rămase nemișcat. Mulți dintre acei idioți care își spuneau Iscoade ale Ceiului Întunecat s-ar face mici și ar tremura de frică dacă un altul și-ar impune puterea asupra lor. Într-adevăr, Luc s-ar face probabil la fel de mic, recunoscându-l fără tragere de inimă.

Isam era vânător. Numai asta voia să fie. Atunci când erai sigur de ceea ce creai, nu aveai niciun motiv să iei în nume de rău dacă erai pus la punct.

Arză-l-ar focu', cât de *tare* îl durea partea laterală a stomacului.

– Îl vreau mort, zise femeia.

Vocea ei era blândă, dar pătrunzătoare.

Isam nu zise nimic.

– Îl vreau spintecat ca un animal, cu măruntaiele împrăștiate pe pământ, din sângele lui să se adape corbii, oasele lui lăsate să se albească, apoi să devină cenușii, apoi să *crape* în dogoarea soarelui. Îl vreau *mort*, vânătorule.

– Pe al'Thor.

– Da. Ai dat greș în trecut.

Vocea ei era ca de gheață, iar el fu străbătut de un fior. Era nemiloasă. Nemiloasă ca Moridin.

De când slujea, el învățase disprețul de la majoritatea Numiților. Aceștia se ciondăneau ca niște copii, în ciuda puterii și a presupusei lor înțelepciuni. Femeia aceasta îl făcu să cadă pe gânduri și să se întrebe dacă îi *spionase* cu adevărat pe toți. Părea diferită.

– Ei bine? întrebă ea. Vrei să-ți explici eșecurile?

– De fiecare dată când unul dintre ceilalți m-a trimis la vânătoare, zise el, un altul a venit și m-a luat de-acolo, dându-mi o altă sarcină de îndeplinit.